

INGRID AASEN WERNES, STUDIO 1 FOTOGRAFENE

Vi må tåle å ikke vite

Godt nyttår alle – og takk for det gamle! Eller er det så mye å takke for? Selv er jeg utrolig glad for at vi legger drittåret 2020 bak oss, og nå starter på det flunkende nye året 2021. Med håp, tro og kjærlighet – men også stor grad av usikkerhet og engstelse.

Blir det godt eller dårlig? Kommer vaksinen til å befri oss fra isolasjonen, avstanden og det begrensede levesettet vi nå har? Ingen vet sikkert, glasskula holder på sine hemmeligheter.

Ingen kunne forutsi hvilke konsekvenser koronaviruset skulle få for en hel verden. Vi ble tatt på sengen, overrasket, overrumplet. 2020 har utfordret tåleevnen vår til det ytterste. Vi trodde ikke det var mulig, at den verden vi kjente brått ble snudd på hodet. Ikke var til å kjenne igjen. Med inngripende tiltak i våre private liv. Det koster, det smerter, det provoserer. Mange tar til gatene og sier at «nok er nok», vi vil ta livet vårt tilbake – slik vi kjenner det. Men pandemien stoppes ikke av protester. Virusene tar ikke ferie og legger gudsiden til. Vi må tåle at vi faktisk ikke vet hvor lenge unntakstilstanden vil vare. Hvilke langvarige konsekvenser vi får inn i 2021, 2022 eller 2023. Tåler du å ikke vite?

Det å ha tillit til universet, til legen, til myndighetene handler om å miste kontrollen. Gi fra seg kontrollen. Ikke ha kontrollen. Kjenn på følelsen, den er opprivende og skaper indre kaos.

Jeg blir rådvill og sårbar, for tåler jeg å miste fotfestet? Våger jeg å bevege meg på en vei jeg ikke aner hvor ender. Som jeg ikke har gått på før? Som i verste fall gir meg innsikt og læring som belønning, lykke og et godt liv. Men som også kan føre til elendighet og masse problemer. Å ikke vite handler om å bevege seg utenfor sikkerhetsnettet og komfortsonen. Om å ta sjanser og gripe muligheter – og stole på det indre kompasset og den indre stemmen. Men også å velge å stole på andre som vet bedre enn meg. Akkurat i disse dager utfordres vi av en ny verdensorden. Koronaviruset tvinger oss til å måtte tåle å leve i limbo-land, i et vakuum – i en tilstand av uro, frykt og uvisshet. Tvinger oss til å stole på institusjoner og fagmiljøer rundt oss.

«Jo mer vi vet, jo mindre vet vi». Selv i 2021 står Sokrates' ord som en bauta og viser vei. For vi tror vi kan regissere og kontrollere og planlegge livene våre. Holde oss selv tilbake i redsel for det ukjente, konsekvensene. Det vi ikke har erfaring med. Og med dette gir vi frykten og angsten næring. Vi mater det dyret i oss som alltid er redd og begrensende. Som står i veien for nysgjerrigheten vår, og dermed også det å utforske selve livet. Er det noe pandemien har lært oss så er det at uansett hvor mye vi etterstreber å ha kontroll, så har vi det ikke.

Ting skjer, verden er i endring, vi som mennesker må tåle ting vi ikke trodde vi skulle få oppleve i vår tid. Men er det noe pandemien har vist oss så er det at vi er tilpasningsdyktige og fleksible. Vi tåler mer enn vi tror, og den nye normalen bidrar til ny vekst og utvikling. Mange sliter psykisk, det er mye redsel, ensomhet og sorg. Men i alt det negative kommer vi litt nærmere kjernen i oss selv. Aleneheten og sårbarheten og kreativiteten. Vi er overlevende, men vi trenger også sikkerhet og trygghet. Når ting blir så overveldende og uforutsigbart som nå, griper vi til det kjente og nære. Verdsetter de små positive tingene i hverdagen på en ny måte. Tar mindre som en selvfølge og er mer takknemlige over det vi faktisk har.

Jeg tiltrekkes av rommet uten svar. Et rom der alt kan skje. Akkurat nå må vi tåle å ikke vite. Vi er låst i pandemiens nådeløse grep. Fratatt muligheten til å følge vår egen vei. Men det kommer til å gå over, det blir en ny normal. Og da har det kanskje vært en øyeåpner for oss hvordan vi har levd vårt liv – før pandemien tok fra oss friheten. Det er ikke sikkert det er noe å kopiere videre.